

Tietoaineistojen tallennus ja käsittely

Jari Yli-Hietanen, Tampereen yliopisto/Tietohallinto

researchdata@tuni.fi

Tallennuspaikan valinnassa huomioitava

Aineiston

- luottamuksellisuus
- elinkaari
- yhteiskäyttö
- koko, tallennusmuodot yms. tekniset ominaisuudet

Tallennuspaikan

- luotettavuus
- käyttöehdot
- tekniset rajoitukset esim. aineiston koolle ja tiedonsiirtonopeudelle

Henkilötietokategoriat

Huom! Mahdollisuus yhdistellä eri lähteiden tietoja saattaa johtaa luokittelun muuttumiseen.

Yleinen tietokategoria	Henkilötietokategoria	Esimerkkejä	Luokan selite	Suojaustoimenpiteet
Salaainen	1 R	<p>Erittynen henkilötieto (erityisen arkaluonteisia perusoikeuksien ja –vapauksien kannalta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys sekä geneettisten tai biometrinen tietojen ¹⁾ käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveyttä ²⁾ koskevien tietojen taikka luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevien tietojen käsittely on kiellettyä ellei käsittelyyn ole laissa säädettyä perustetta. - HR: Sairauspoissaolotodistukset ja terveyteen liittyvät tiedot - HR: Palkkaan, taloudelliseen tilanteeseen ja maksuihin liittyvät tiedot - Rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittely kun käsittely suoritetaan vieraan valvonnassa tai muuten sallitaan lainsäädännössä 	1. Erittynen henkilötieto	Edellytetään korkeamman tason suojaustoimenpiteitä ja hyväksi auditointia
Luottamuksellinen	2 A	<p>Henkilötieto johon kohdistuu erityisiä vaatimuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilötunnus - Alaikäisen lapsen tieto - Luonnollisen henkilön maksuyhteydet, maksukorttitiedot - Turvakiellon alaiset yhteydet ja muut lainsäädännössä yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäväksi säädetty tiedot - Profiloinnin tulos 	2. Henkilötieto johon kohdistuu erityisiä vaatimuksia ³⁾	Tietosuojariskit hallittavissa kevyillä suojaustoimenpiteillä mutta henkilötietojen käsittelyssä on aina noudatettava erityistä huolellisuutta (esim. laajempi riskienarviointi tai DPIA)
	3 Y	<p>Henkilön perustieto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käyttäjän identifioiva tunnus, email, puhelinnumero, nimi+osoite - Tunnus kuten Facebook tunnus, AD tunnus, jne. - Tietoa, jota yhdistelemällä järjestelmän sisäiseen tai ulkoiseen tietoon voidaan yksilöidä tietty henkilö (esim. tapahtumien paikkoja ja aikoja) - Tieto joka suoraan liittyy henkilöön ja on suoraan kerätty henkilöltä/henkilöstä, (ostohistoria, palvelun käyttöhistoria, audit trails, tieto henkilön antamasta suostumuksesta tai sen peruutuksesta) - Henkilön tunnistamisen mahdollistama IP-osoite - HR:n perustiedot työsuhteesta 	3. Henkilön perustieto	Tietosuojariskit hallittavissa kevyillä suojaustoimenpiteillä
Sisäinen	4 G	<p>Sisäinen henkilötieto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisaation tai henkilön omalla päätöksellä sisäiseksi tehty henkilötieto - Esimerkiksi intrassa julkaistu yhteydet 		
Avoin	5 W	<p>Avoin henkilötieto</p> <ul style="list-style-type: none"> - organisaation tai henkilön omalla päätöksellä avoimeksi tehty henkilötieto - Esimerkiksi julkisilla sivuilla julkaistu yhteydet 		
		<p>Ei-henkilötieto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekninen lokitieto, jossa ei ole henkilötietoa, tuotetiedot, anonyymit tiedot - Voi olla avointa, sisäistä, luottamuksellista tai salaista 	4. Ei-henkilötieto	Ei edellytetä tietosuojameleissä erityisiä toimenpiteitä

1) Siinä tapauksessa, että niitä käsitellään erityisin teknisin menetelmin, jotka mahdollistavat luonnollisen henkilön yksilöllisen tunnistamisen tai todentamisen.

2) Terveystiedot, joihin on koottu esimerkiksi diagnoosit, tutkimustulokset, hoitavien lääkärin arviot ja muu hoitoa tai muita toimenpiteitä koskevat tiedot.

3) Edellytetään lain erityisten vaatimusten huomiointia ja riskiperusteista suojauksia. Lisäksi tietojen käsittelyssä on aina huomioitava muu voimassa oleva ohjeistus, esim. yrityksen tietoinen luokittelu- ja käsittelyohje.

OneDrive for Business

- opiskelijoille ja henkilökunnalle
- 1000 GB tallennustilaa jokaisella käyttäjällä
- tiedostoja mahdollista jakaa myös korkeakouluyhteisön ulkopuolisille
- GDPR-yhteensopiva tuni-tunnuksilla käytettynä
 - luottamuksellinen aineisto, henkilötietokategoria 2 A

<https://intra.tuni.fi/handbook/2677/2691/3256>

Tuni Groups

- OneDrive for Business ryhmätyöominaisuuksilla
 - pääsyoikeuksien hallinta
 - ryhmäviestintä
- tiedostoja voi jakaa myös korkeakouluyhteisön ulkopuolisille
- GDPR-yhteensopiva
 - luottamuksellinen aineisto, henkilötietokategoria 2 A

<https://intra.tuni.fi/handbook?page=2669>

Räätälöidyt tallennusratkaisut

- teknisesti haastavat aineistot
 - esim. hyvin suuri koko
 - laajat videoaineistot
- erityisen arkaluonteiset aineistot
 - salainen aineisto, henkilötietokategoria 1 R

<https://intra.tuni.fi/handbook/2677/2731/5139?>

Etähaastattelut

- Zoom on GDPR-yhteensopivia
 - intranetin ohjeiden mukaisesti tuni-tunnuksilla kirjaututtaessa
 - mahdollinen tallenne tallentuu haastattelijan tietokoneelle
 - jopa erittäin arkaluonteiset haastattelut mahdollisia erityisjärjestelyin
- Teams
 - Teams-videopuhelu on GDPR-yhteensopiva mutta tallentaminen ei välttämättä ole
 - tallenne voi tallentua pilvipalvelussa EU-alueen ulkopuolelle
- mahdollisessa litterointialihankinnassa tehtävä tietojenkäsittelysopimus

<https://intra.tuni.fi/handbook/2677/2743/2824?page=14364>

<https://intra.tuni.fi/handbook/2677/2743/8857?page=2732>

Kyselylomakejärjestelmät

- O365 Forms
 - helppokäyttöinen
 - kysely mahdollista rajata näkymään vain tuni-tunnuksen haltijoille
- LimeSurvey
 - hyvin monipuoliset ominaisuudet
 - monimutkaisempi käyttää
- O365 ja LimeSurvey ovat GDPR-yhteensopivia
 - tuni-tunnuksilla käytettynä
 - luottamuksellinen aineisto, henkilötietokategoria 2 A

<https://intra.tuni.fi/handbook?page=13399>

Pilvipalveluista

- Oleellista ei ole se, onko palvelu pilvessä vai ei
- Merkitsevää on se, kuinka turvallisesti palvelu rakennettu
- ja mitkä ovat palvelun käyttöehdot

- Tampereen korkeakoulusäätiöllä on sopimus Microsoftin kanssa Tuni Groups - pilvipalvelun tuottamisesta mm. GDPR:n mukaisesti.
- OneDrive muilla kuin tuni-tunnuksilla käytettynä, Dropbox, Google Drive, yms. tapauksessa sopimusta ei ole ja yleisten käyttöehtojen mukaan tiedot esim. voivat tallentua EU-alueen ulkopuolelle. Nämä eivät siis ole GDPR-yhteensopivia.

Kovalevyt ja muistitikut

- huomioitava riski rikkoutumiseen, varastamiseen, katoamiseen
- varmuuskopiointi!
- kovalevyjen ja muistitikujen salaaminen suositeltavaa

Kiitos!

researchdata@tuni.fi